

Секція
«ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»
ГОЛОВА СЕКЦІЇ – д.е.н., професор В.В.Максимов

УДК 330.101.3

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ОЦІНКИ СКЛАДОВИХ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Божанова О.В., здобувач (УкрДАЗТ)

Аналіз публікацій по проблемі оцінки потенціалу виявляє слабку її розробку на рівні окремої галузі і, особливо, на рівні окремого підприємства. У деяких публікаціях лише констатується, що питання оцінки економічного потенціалу окремих підприємств залишилися осторонь від уваги дослідників. Разом з тим зазначена проблема є надзвичайно важливою, тому що економічний потенціал суспільства характеризує лише його загальний стан, виявляє лише загальні закономірності розвитку, не розкриваючи при цьому характеру процесів, що протікають безпосередньо на окремих підприємствах.

Економічний потенціал підприємства розглядається як система, структурними елементами якої є: виробничий потенціал; інноваційний потенціал; організаційно-управлінський потенціал; кадровий потенціал.

Під оцінкою економічного потенціалу підприємства розуміється визначення величини економічних ресурсів, якими володіє і розпоряджається підприємство, і економічного результату їх ефективного використання. Оцінці може підлягати загальна величина економічного потенціалу або його активна частина. При цьому економічна оцінка потенціалу може бути інтервальною величиною або сумарної за період, що дорівнює середньому циклові відтворення економічного потенціалу.

Оцінка економічного потенціалу дозволяє виявити:

ступінь залучення економічних ресурсів у господарську діяльність підприємства шляхом зіставлення оцінок загальної величини економічного потенціалу і його активної частини;

ступінь використання активної частини економічного потенціалу шляхом зіставлення показників реалізації економічного потенціалу і його економічної оцінки;

ефективність засобів, вкладених у формування і розвиток економічного потенціалу шляхом порівняння його економічної оцінки із

загальним обсягом економічних ресурсів, виражених у вартісних одиницях виміру.

Оцінка економічного потенціалу підприємства може проводитися в натуральному і вартісному вираженні.

Критерієм вартісної оцінки потенціалу підприємства є величина знову створеної вартості і її складені елементи.

Основними методами оцінки і діагностики різних складових потенціалу підприємства є наступні: експертний метод, бальний метод, рейтинговий порівняльний аналіз, факторний аналіз, економіко-математичне моделювання, імітаційне моделювання.

Форма діагностики потенціалу підприємства залежить від його організаційної структури, галузевої специфіки й інших факторів. Звичайно діагностика потенціалу підприємства проводиться в двох формах - комплексне та поетапне дослідження.

Отже враховуючи різноманітність, і в більшості випадків неперівняльність оцінок окремих локальних потенціалів, вважаємо за доцільне використовувати інтегральну оцінку економічного потенціалу підприємства

УДК 658.153

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ МОДЕЛЛЮ ФІНАНСУВАННЯ ПОТОЧНИХ АКТИВІВ В ТА ЕФЕКТИВНІСТЮ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*Берест М.М., ст. викладач,
Котенко В.С., студент (ХНЕУ)*

Одним з найважливіших критеріїв оцінки ефективності діяльності підприємства виступає швидкість обороту його поточних активів, в зв'язку з чим особливої актуальності набуває питання забезпечення її прискорення. В даному зв'язку, на наш погляд, доцільним виступає дослідження взаємозв'язку між моделлю фінансування оборотних активів та швидкістю їх обороту.

В теорії фінансового менеджменту прийнято виділяти різні стратегії фінансування поточних активів в залежності від відношення керівництва підприємства до вибору джерел покриття варіативної частини оборотних активів. Варіативною (змінною) частиною оборотних

коштів прийнято вважати ту частину оборотного капіталу, яка необхідна в пікові періоди для фінансування сезонного збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції; формування запасів сезонного зберігання. Прийнято виділяти чотири моделі фінансування оборотних активів в залежності від покриття їх постійної та змінної частини довгостроковими пасивами: ідеальна, агресивна, консервативна та компромісна [1-3].

Проведемо аналіз динаміки коефіцієнта оборотності поточних активів як основного показника, що характеризує швидкість їх обороту з використанням даних фінансової звітності виробничого підприємства, яке спеціалізується на виготовленні кулінарних та кондитерських виробів у взаємозв'язку з визначенням моделі фінансування поточних активів, що використовується даним господарюючим суб'єктом.

Виконані розрахунки показали, що у досліджуваному періоді спостерігалось зростання коефіцієнта оборотності поточних активів, що супроводжувалось збільшенням чистого доходу підприємства та свідчило про прискорення виробничого циклу підприємства і більш ефективне використання оборотних коштів.

Разом з тим, модель фінансування поточних активів також змінилась з компромісної на агресивну, варіативна частина збільшилась з 30% до 40%, що може свідчити про нарощування додаткових потужностей по причині збільшення сезонного попиту. Однак з іншого боку, спостерігається стала тенденція щодо зменшення об'єму чистого оборотного капіталу, спрямованого на фінансування оборотних коштів - 39% за аналізованій період. Це свідчить про підвищення ризику втрати ліквідності та наявність агресивної політики фінансування оборотного капіталу.

Таким чином, можемо зробити висновок про те, що перехід до більш ризикованої моделі

фінансування, тобто від компромісної до агресивної, з одного боку, підвищує ризик втрати платоспроможності та фінансової стійкості, але з іншого – приводить до прискорення оборотності поточних активів, а отже, до підвищення ефективності функціонування підприємства.

Література: 1. Карбовник А.М. Питання забезпечення обіговими коштами підприємств в умовах сучасної української економіки // Регіональна економіка. – 2006. – № 2. – С.165-168.

2. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2005. — 485 с.

3. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів / Ред. Г. Г. Кірійцев. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: ЦУЛ, 2006. – 495 с.

УДК656.611.2

**ФОРМУВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ
СУДНОПЛАВНИХ КОМПАНІЙ**

*Воркунова О.В., к.е.н., асистент,
Хаймінова Ю.В., к.е.н., асистент (ОНМУ)*

Оцінка потенціалу судноплавних компаній є основою для визначення рівня конкурентної переваги. Поняття потенціалу тісно пов'язане із структурою і метою компанії, стратегією її розвитку, а також сукупних можливостей компанії.

Поняття «потенціал судноплавної компанії» є сукупністю оцінок окремих складових діяльності компанії, тобто сукупність потенціалів. У сукупність потенціалів судноплавної компанії входить виробничий, фінансовий, стратегічний, ринковий потенціал (табл.).

Таблиця

Сукупність потенціалу судноплавної компанії

Потенціал компанії	Визначення потенціалу
Виробничий потенціал	сукупність матеріальних і нематеріальних ресурсів, які необхідні компанії для здійснення своєї виробничої діяльності
Фінансовий потенціал	сукупність фінансових ресурсів, які беруть участь у поточній діяльності судноплавної компанії і можливість їх залучення для фінансування стратегічного розвитку судноплавної компанії
Стратегічний потенціал	сукупність наявних ресурсів, можливостей для розробки і реалізації стратегії розвитку компанії
Ринковий потенціал	можливість управління ресурсами компанії для ефективної взаємодії з фрахтовим ринком. Ринковий потенціал компанії характеризується освоєною часткою ринку, об'ємом перевезень, прибутком, рентабельністю

Потенціал судноплавної компанії - можливість отримання максимального